

get rigtigt, at de komme til at slippe for $\frac{1}{4}$ Aars Afgift, men det vil sige, de komme til at slippe for at betale $\frac{1}{4}$ Aars Afgift for meget. De vilde, i Mangel af denne Bestemmelse, et Fjerdingaar komme til at betale baade Bygningsafgift og Ejendoms-skyld. Hvis man ikke vilde vedtage den foreslaaede § 15, maatte man i alt Fald gøre det saaledes, at man, medens man lader Hartkornsskatterne bortfalde fra 1ste Juli, idet deres Betaling gælder halvaars-vis fra 1ste Januar, maatte lade Bygningsafgiften ophøre den 1ste Oktober og først da lade Ejendomsskylden indtræde. Men det har sine Fordele at lade Reformerne træde i Kraft samtidig for alle Skatternes Vedkommende, og jeg kan derfor kun anbefale at holde paa Bestemmelsen i § 15.

Saa har jeg til Slut kun Bornholmerne tilbage, hvis to Rigsdagsmænd som sande Løvere have kæmpet for deres Ø. Vi have alle den allerstørste Sympati for Bornholm og ville med Glæde gøre, hvad vi kunne, for at Bornholmerne kunne føle sig saa tilfredse som muligt med Resultatet af vore Forhandlinger. Men, som allerede et æret Medlem i Gaar har gjort opmærksom paa, man kan ikke sige, at Bornholmerne, selv om de ikke tjene noget, ere de eneste, som ere i dette Tilfælde. Der er adskillige andre, om hvem det gælder, at de komme til at tabe en Del. Hvad særlig angaar Spørgsmaalet om Jordebogsafgiften og om en Fiksering af Smørafgiften, er det en Tanke, som det i og for sig ikke forekommer mig, at der er Grund til at tage Afstand fra. Men paa den anden Side tror jeg ikke, at dette Spørgsmaal nærmest hører hjemme under disse Loves Behandling. For saa vidt nemlig disse Afgifter ikke fuldt ud kunne betragtes som egentlige Jordebogsafgifter, hvad jeg lader staa hen, er dog vist det yderste, man kan gøre gældende, det, at de til en vis Grad ere at betragte som Tiendeafgifter, og i saa Tilfælde forekommer det mig, at Spørgsmaalet om deres Nedsættelse eller Fiksering rettelig vil være at behandle i Forening med Spørgsmaalet om Tiendens Afløsning.

Hammerich: Den ærede Minister begyndte med at udtale, at Regeringen havde haft Ret til at vente den almindelige Tilslutning, disse Love have faaet, ja, maaske endda til at vente en endnu fyldigere Tilslutning, idet disse Love ikke vare andet end et Udslag af, hvad Folketinget Gang efter Gang havde ønsket. Han føjede til, at da de sidst forlode dette Ting, havde de

alle Stemmer for sig. Der var kun enkelte, som undlode at stemme. Ja, det sker jo saa ofte, at man ønsker en Lovs videre Behandling i det andet Ting, og derfor ikke stemmer imod den, selv om man ikke er tilfreds med Loven, og saa meget tror jeg at turde hævde, at jeg ikke har gjort mig skyldig i paa noget Stadium at stemme for disse Lovforslag, selv om jeg af det hermed givne Motiv ikke har haft Anledning til at stemme imod. Jeg har da ogsaa nu ønsket kort at angive, hvorfor jeg ikke kan dele den almindelige Begejstring for disse Love. Jeg har tidligere udtalt mig ret udførligt om dem, saa jeg kan i forskellige Retninger fatte mig nogenlunde kort. Det er ikke blot og ingenlunde væsentligst, fordi jeg ikke som de ærede Medlemmer fra Bornholm er saa heldig at kunne hilse mine Vælgere, at vi her staa over for noget, der for deres Vedkommende gaar lige op. Nej, vi fra Byerne og særlig fra Kjøbenhavn maa, naar disse Love ere vedtagne, være enige om, at det er ikke saa lidt forøgede Byrder, der ville blive lagte paa vore Vælgeres Skuldre. Det er dog ikke mest af den Grund, af jeg ikke hilser dem med saa stor Begejstring, det er ogsaa og fremfor alt, fordi jeg — set fra Statens Side i sin Helhed — ikke har kunnet finde det fornuftige og forsvarlige i hele dette Komplex af Love. Vi staa over for en hel Række ret betydelige Opgaver, hvis Løsning trænger sig paa, og vi have en Statskasse, som vistnok var skrabet lige til Bunden, da vi for nylig vedtogte Laanen paa de 30 Millioner Kr. Det er vist ogsaa saa, at der ikke vil blive meget tilbage af disse 30 Mill. Kr. ud over, hvad der i Forvejen er disponeret over. Det, der vil blive tilbage, vil nærmest være en yderligere forøget Renteudgift. Til Udførelse melder sig saa for det første en Række Foranstaltninger paa Samfærdselens Omraade, der ville kræve betydelige Udgifter. Dernæst have vi for os en Retsreform, der selv om den ikke kommer til at koste de $3\frac{1}{2}$ Mill. Kr., som fra visse Sider har været nævnt, dog vil lægge Beslag paa adskillige Millioner aarlig. Vi staa endvidere over for en ganske anderledes betydende Statsforanstaltning end de Skattelettelser, der her er Tale om, den nemlig at skaffe et Hospital, som kan sikre Befolkningen Landet over at faa vel uddannede Læger. Vi have lige nylig besluttet Nedsættelsen af en Tuberkulosekommission, der ikke blot har faaet den Opgave at angive de Veje, ad hvilke Tuberkulosen passende kan be-